

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

20.05.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Чи відчули митці зміни: Коаліція дівців культури проводить опитування про виконання Стратегії розвитку культури. – Поліна Горлач](#)

[Премія «Генерація Ніка» оголосила переможниць. – Олексій Содома](#)

Вшанування пам'яті

[У столиці США урочисто відкрили оновлений Меморіал Тарасові Шевченку. – Віолетта Луньова](#)

[У межах Каннського кінофестивалю відкриється виставка пам'яті фотографів, що загинули та постраждали на війні в Україні. – Юлія Василенко](#)

[Інститути журналістики та міжнародних відносин відкриють пам'ятник журналістам та дипломатам, які повідомляли про Голодомор. – Наталія Данькова](#)

[Кияни знову пропонують перейменувати станцію метро на честь Василя Стуса](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Львівський медіафорум: як минула конференція та дати події у 2027 році. – Поліна Горлач](#)

[22 травня в Києві відбудеться конференція «Медіабіль 2026». – Діана Горон](#)

[Назвали фіналістів конкурсу «Честь Професії – 2026»](#)

[У квітні в Україні заблокували понад 400 сайтів, – UABlocklist. – Діана Горон](#)

Мовні питання

[За перші три місяці 2026 року в Україні виявили 141 порушення мовного закону в рекламі. – Діана Горон](#)

[Українська вже на порозі топ-10 найпопулярніших мов на Twitch. – Дарина Рубан](#)

Креативні індустрії

[Три прикраси бренду Guzeta увійшли до колекції Скарбниці Національного музею історії України. – Оксана Заблоцька](#)

Благодійність

[Письменник з Рівного Макс Кідрук зібрав у турі 1,7 мільйона гривень на дрони-](#)

перехоплювачі для Азову. – Катерина Ношкалюк

Фонд «Лелека» та Тетяна Чорна випустили лімітований дроп прикрас, щоб закупити ноші-волокуші для поранених військових. – Катерина Кадакова

Театр

«Січеславна-2026» – стартував фінал головного театрального конкурсу регіону. – Віолетта Луньова

Харківський театр ляльок покаже виставу «Імперія маст дай» у Львові та Луцьку. – Олексій Содома

Які прем'єри українські театри готують до закриття сезону. – Вікторія Кіхтенко

Хореографічне мистецтво

Творчі колективи та солістів запрошують до участі у фестивалі-конкурсі RIVNE DANCE FEST. – Іванна Готліб

Музика

У Кропивницькому вперше виступить симфонічний оркестр зі Львова. – Галина Шевченко

Візуальні мистецтва

Український дім фотографії оголосив міжнародний Open call, присвячений висвітленню війни. – Анастасія Большакова

У Києві відкриють мозаїку «Фонтан наповнення» за мотивами Сковороди. – Ксенія Білаш

У Львові відбудеться унікальна виставка про військових психологів. – Христина Подоляк

«Одеса, Техас»: у Луцьку відкрили виставку про пам'ять, відчуття місця та досвід відстані. – Катерина Ношкалюк

У дніпровському театрі «Крік» презентували виставку художниці Марти Мельник. – Юлія Дон

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Каннах показали фільм про окуповані українські території. – Катерина Сліпченко

Драма з Анастасією Пустовіт і призер Берлінале із Жульєт Бінош: «Миколайчук OPEN» оголосив фільми міжнародного повнометражного конкурсу. – Катерина Кадакова

«Шлях до себе»: Суспільне підготувало документальний фільм до Дня вишиванки. – Оксана Заблоцька

[Блог чи кохання: стартували знімання українського ромкому «Емілі в Emily»](#)

[Deadline включило українську компанію Holywater Tech до списку Disruptors 2026. – Діана Горон](#)

Література. Книговидання

[Завдяки VinBookFest вінницькі бібліотеки отримають понад 600 нових книжок](#)

[Стали відомі 20 письменників-учасників BestsellerFest](#)

[Книгу Катерини Єгорушкіної про емоційний спадок війни видадуть у Фінляндії. – Оксана Мамченкова](#)

[«Поезія іноді може сказати більше, ніж новини» – українські поетеси в Празі про війну і творчість. – Оксана Кривіцька](#)

[Донеччина й Луганщина в голосах літератури. Конспект дискусії «Донбас у списках та метафорах: розмова про регіон, літературу та пам'ять». – Катерина Куслива](#)

[Перекладачі Ярина Груша й Алессандро Акіллі: «Ми на тій стадії, коли італійці самі розвінчують міфи про українців». – Оксана Мамченкова](#)

[83% українців уже мають вишиванку: скільки ще планують купити — дослідження OLX](#)

[У росії суд заборонив книгу української письменниці та журналістки Анни Гін «Як ти там?». – Діана Горон](#)

[«Я не знаю, хто такий Кіркоров»: автор пісні-переможниці «Євробачення-2026» спростував заяви співака з рф про внесок в успіх у конкурсі. – Артемій Медведок](#)

[Переможний номер Болгарії на «Євробаченні-2026»: як українці працювали над постановою. – Влада Колодій](#)

Загальні питання

Чи відчули митці зміни: Коаліція дієвців культури проводить опитування про виконання Стратегії розвитку культури. – Поліна Горлач

Коаліція дієвців культури запустила анонімне опитування для працівників культурної сфери, щоб з'ясувати, чи відчули вони зміни після ухвалення Стратегії розвитку культури до 2030 року, яку Кабінет Міністрів затвердив у березні 2025 року. Участь в опитуванні можуть взяти митці, менеджери культури, представники громадського сектору, науковці, дослідники, а також військовослужбовці, які залишили роботу в культурній сфері заради захисту країни. Опитування доступне для як в Україні, так і за кордоном. «Стратегія розвитку культури – це не просто урядовий документ. Це зобов'язання держави перед культурною спільнотою. Минув рік, і ми вважаємо за необхідне запитати тих, хто працює в культурі щодня: чи відчули вони, що щось змінилося? Відповіді на це питання не можуть існувати лише в міністерських звітах – вони мають звучати голосами самих дієвців», – зазначила голова правління Коаліції дієвців культури О. Сагайдак. Опитування складається із шести блоків – від рівня обізнаності про Стратегію до оцінювання змін за чотирма стратегічними напрямками документа. Учасників, зокрема, запитують про зміцнення людського капіталу, підтримку митців, програми ментального здоров'я, деколонізацію, захист культурної спадщини під час війни, реформу культурних інституцій та інтеграцію України у світові культурні процеси. Окремий блок присвячено оцінюванню ролі Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства культури, обласних адміністрацій та місцевої влади у реалізації культурної політики й діалозі з професійною спільнотою. Організатори наголошують, що опитування є анонімним і не передбачає збору персональних даних. Заповнення анкети займає приблизно 15 хвилин. Пройти його можна до 31 травня. Опитування проводять у межах проекту «Громадський контроль у сфері культури» за підтримки Міжнародний фонд «Відродження». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1312815-ci-vidculi-mitci-zmini-koalicia-dievciiv-kulturi-provodit-opituvanna-pro-vikonanna-strategii-rozvitku-kulturi/>

Премія «Генерація Ніка» оголосила переможниць. – Олексій Содома

Премія «Генерація Ніка», присвячена загиблій харківській мисткині В. Кожушко, оголосила імена цьогорічних переможниць. У категорії «живопис» лавреаткою премії стала К. Носаль, а в категорії «література» – Є. Теплякова. Вони отримають відзнаку «Генерація Ніки», диплом лауреата та грошову премію у розмірі 40 000 гривень. Переможниця ж спеціальної відзнаки від студії Aza Nizi Maза для учасників від 12 до 15 років – К. Надточій – отримає диплом та премію у розмірі 5555 гривень. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/nika-generation-2026-winners/>

Вшанування пам'яті

У столиці США урочисто відкрили оновлений Меморіал Тарасові Шевченку. – Віолетта Луньова

Символічну стрічку на знак завершення робіт перерізали посол України О. Стефанішина, суперінтендант парків Національної алеї Кевін Гріссом та помічник міністра у справах індіанців Вільям Кіркланд. У дипломатичному відомстві нагадали, що цей меморіал уже понад шість десятиліть є ключовим осередком для зустрічей української діаспори та американських друзів України. Наша сторона окремо висловила вдячність за відновлення пам'ятника, яке відбулося в межах президентської ініціативи Дональда Трампа «Зробимо Вашингтон безпечним і красивим» на тлі підготовки американської столиці до 250-річчя незалежності США. Джерело:

<https://ktoday.com.ua/92516/u-stolyczy-ssha-urochysto-vidkryly-onovlenyj-memorial-tarasovi-shevchenku/>

У межах Каннського кінофестивалю відкриється виставка пам'яті фотографів, що загинули та постраждали на війні в Україні. – Юлія Василенко

20 травня у Будинку France Télévisions у межах 79-го Каннського кінофестивалю відкриється виставка «Regards célestes», що вшановує пам'ять фотографів і документалістів, які загинули або постраждали внаслідок російської агресії проти України. В основі виставки – роботи французького фотожурналіста Антоні Лаллікана та українського фотографа Г. Іванченка. Вони працювали разом в Україні, документуючи життя людей у прифронтових містах Донбасу. У жовтні 2025 року Лаллікан загинув унаслідок удару російського FPV-дрона на Донеччині, а Іванченко дістав тяжкі поранення. Під час вернісажу родині Антоні Лаллікана буде вручено державну нагороду України – орден «За заслуги» III ступеня, присвоєний посмертно рішенням Президента України. До експозиції увійшли також роботи українського фотокореспондента М. Левіна, який з 2014 року фіксував наслідки російської агресії проти України. Навесні 2022 року його знайшли вбитим на Київщині. Виставку ініціювали Посольство України у Франції у партнерстві з Українською асоціацією професійних фотографів та Українським інститутом у Франції, за підтримки France Télévisions і Каннського кінофестивалю. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/19/739466_mezhah_kanskogo_kinofestivalyu.html

Інститути журналістики та міжнародних відносин відкриють пам'ятник журналістам та дипломатам, які повідомляли про Голодомор. – Наталія Данькова

21 травня при вході до навчально-наукових інститутів журналістики та міжнародних відносин відкриють пам'ятний знак журналістам та дипломатам, які у 1932–1933 роках повідомляли правду світові про Голодомор в Україні. «Той самий Гарет Джонс першим розповів світові правду про Голодомор, коли повернувся додому і провів пресконференцію. Але такий журналіст був не один, були й інші представники медіа з різних країн: із Франції, Польщі, Австрії, Великої Британії тощо. Так само були й дипломати, які інформували уряди своїх країн власними каналами про масштабні трагедії», – розказав директор

Інституту журналістики Ю. Бондар. За його словами, пам'ятний знак встановлено за ініціативи вчених рад Інституту журналістики та Інституту міжнародних відносин, а також за ініціативи Національної асоціації дослідників Голодомору в Україні, Міжнародної асоціації дослідників Голодомору та Конфедерації журналістських організацій України. Це ціла композиція, де викарбовано імена журналістів і дипломатів 30-х років. Автори цього пам'ятного знака – українські скульптори О. Сидорук і Б. Крилов. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/249859/2026-05-19-instytuty-zhurnalistyky-ta-mizhnarodnykh-vidnosyn-vidkryut-pamyatnk-zhurnalistam-ta-dyplomatom-yaki-povidomyaly-pro-golodomor/>

Кияни знову пропонують перейменувати станцію метро на честь Василя Стуса

На сайті Київської міської ради зареєстровано петицію з пропозицією перейменувати станцію метро «Площа Українських Героїв» на «Площу Василя Стуса». Авторка звернення – В. Строган. Вона зазначає, що в київському метро більшість станцій названо на честь географічних об'єктів, а назву з іменем і прізвищем українського діяча має лише станція «Тараса Шевченка». «Залишаючи існуючу назву станції, ми тільки підіграємо ворогові, бо відсутність чіткої позиції у формуванні ідентичності з прізвищами наших героїв у назвах, полегшує росії роботу у створенні міфу для усього світу, що ми з нею в одному культурному та історичному просторі», – йдеться у зверненні. Докладніше:

<https://chytomo.com/kyiany-znovu-proponuiut-perejmenuvaty-stantsiiu-metro-na-chest-vasylia-stusa/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Львівський медіафорум: як минула конференція та дати події у 2027 році. – Поліна Горлач

У Львові пройшла дванадцята міжнародна конференція Lviv Media Forum, яку цьогооріч відвідало понад 700 учасників із 36 країн. Фокусною темою події стала «Реальність під ударом: завмерти, тікати чи боротися?». Конференція традиційно об'єднала українських та іноземних медіафахівців, публічних інтелектуалів, дослідників, політиків, представників громадського сектору й міжнародних організацій. Усього у межах події відбулося понад 20 подій, серед яких дискусії, промови та публічні інтерв'ю. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1312820-lvivskij-mediaforum-ak-minula-konferencia-ta-dati-podii-u-2027-roci/>

22 травня в Києві відбудеться конференція «Медіабіль 2026». – Діана Горон

На конференції говоритимуть про реальний досвід та практичні рішення впровадження штучного інтелекту в українських редакціях і те, як змінюються звички аудиторії та правила роботи медіа у 2026 році. У програмі заходу – воркшоп, дві дискусійні панелі, церемонія нагородження премією «25 до 25: Молоді та зухвалі» і нетворкінг. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249876/2026-05-19-22-travnya-v-kyievi-vidbudetsya-konferentsiya-mediabil-2026/>

Назвали фіналістів конкурсу «Честь Професії – 2026»

Конкурс «Честь професії», що нагороджує найкращі журналістські матеріали року, оприлюднив список фіналістів 2026 року. Перелік текстів, що увійшли до короткого списку, опубліковано на сайті конкурсу. В основних номінаціях фіналістів обирали з-поміж 1011 матеріалів. Серед номінованих текстів є зокрема матеріали про культуру. Докладніше:

<https://chytomo.com/nazvaly-finalistiv-konkursu-chest-profesii-2026/>

У квітні в Україні заблокували понад 400 сайтів, – UABlocklist. – Діана Горон

Це, зокрема, неліцензійні онлайн-казино, сайти з проросійським контентом, а також магазини з піратськими та російськими книжками, повідомила команда аналітичного проєкту UABlocklist. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249865/2026-05-19-u-kvitni-v-ukraini-zablokuvaly-ponad-400-saytiv-uablocklist/>

Мовні питання

За перші три місяці 2026 року в Україні виявили 141 порушення мовного закону в рекламі. – Діана Горон

Від січня по березень Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів виявила 141 порушення щодо застосування недержавної мови у сфері реклами. За результатами перевірок фахівці ухвалили п'ять рішень про зупинення розповсюдження реклами та наклали 127 штрафів. Загальна сума штрафних санкцій склала понад 338 тисяч гривень. Водночас сума сплачених штрафів становить понад 160 тисяч гривень. Найбільшу кількість порушень зафіксовано в Харкові, Дніпрі, Одесі та Києві. Серед найпоширеніших випадків: розміщення зовнішньої реклами іноземною мовою, використання недержавної мови в рекламних матеріалах у соцмережах, а також поширення рекламної інформації про товари та послуги недержавною мовою. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249867/2026-05-19-za-pershi-try-misyatsi-2026-roku-v-ukraini-vyyavyly-141-porushennya-movnogo-zakonu-v-reklami/>

Українська вже на порозі топ-10 найпопулярніших мов на Twitch. – Дарина Рубан

Як пише Dev.ua з посиланням на статистику Streams Charts, українська мова обійшла турецьку, чеську, шведську та угорську за кількістю годин переглядів на Twitch. У 2025 році українськомовні трансляції на Twitch набрали понад 63,1 мільйона годин переглядів, чверть із них генерують глядачі не з України. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainska-vzhe-na-porozhi-top-10-naypopuliarnishykh-mov-na-twitch/>

Креативні індустрії

Три прикраси бренду Guzema увійшли до колекції Скарбниці Національного музею історії України. – Оксана Заблоцька

До Скарбниці передано три прикраси: кільце «Вільна» з колекції Spadok, створене з використанням коралів і відсиланням до традиційних українських прикрас; брошку «Калина» у формі китиці калини, вишиту нитками в піксельному орнаменті – її обрав актор О. Рудинський для отримання нагороди БАФТА 2025; брошку «Квітка», натхненну графікою Г. Нарбути і створену як знак підтримки жінок-військових і ветеранок. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1313023-tri-prikrasi-brendu-guzema-uvijšli-do-koлекcii-skarbnici-nacionalnogo-muzeu-istorii-ukraini/>

Благодійність

Письменник з Рівного Макс Кідрук зібрав у турі 1,7 мільйона гривень на дрони-перехоплювачі для Азову. – Катерина Ношкалюк

М. Кідрук завершив тур Україною на підтримку свого роману «Колапс» – другої книги фантастичного циклу «Нові Темні Віки». За його підсумками він зібрав 1,7 мільйона гривень з на дрони-перехоплювачі для бригади спеціального призначення НГУ «Азов». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1073490-pismennik-z-rivnogo-maks-kidruk-zibrav-u-turi-17-miliona-griven-na-droni-perexopliuvaci-dlia-azovu>

Фонд «Лелека» та Тетяна Чорна випустили лімітований дроп прикрас, щоб закупити ноші-волокуші для поранених військових. – Катерина Кадакова

Благодійна ініціатива «Лелека» та дизайнерка ювелірних виробів Т. Чорна випускають новий дроп лімітованої колекції «Крила», щоб зібрати кошти на ноші-волокуші, потрібні для евакуації поранених захисників на великих відстанях. У весняному дропі в нових розмірах представлено брошки, сережки, кулони та піни у формі лелек із розпростертими крилами. Усі прикраси виконано зі срібла чи латуні. Перша серія «Крил» вже допомогла зібрати понад 300 тисяч гривень та закупити 50 нош-волокуш. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/05/19/fond-leleka-ta-tetiana-chorna-vypustily-limitovanyu-drop-prykras-shchob-zakupyty-noshi-volokushi-dlia-poranenykh-viyskovykh/>

Театр

«Січеславна-2026» – стартував фінал головного театрального конкурсу регіону. – Віолетта Луньова

Головна театральна подія Придніпров'я «Січеславна» вийшла на фінішну пряму. Як повідомили в Дніпропетровському міжобласному відділенні НСТДУ, 31-й за рахунком фестиваль об'єднує театри трьох областей. Оцінювання фіналістів розпочалося на вихідних у Запоріжжі та Кривому Розі, де журі переглянуло перші конкурсні роботи. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/92530/sicheslavna-2026-startuvav-final-golovnego-teatralnogo-konkursu-regionu/>

Харківський театр ляльок покаже виставу «Імперія маст дай» у Львові та Луцьку. – Олексій Содома

«Імперія маст дай. Напруга 13 кіловольтів. Акумулюємо лють» – це вистава режисерки О. Дмитрієвої, заснована на п'єсі О. Гриценко «Я повернусь». Вона розповідає історію про українських підлітків, яких викрала росія. За сюжетом діти з Херсону потрапляють до табору в Криму, де окупанти «перепрошивають» їхню ідентичність, а герої, натомість, чинять їм супротив. Покази у Львові та Луцьку відбудуться 27 і 28 травня відповідно. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/imperia-must-die-lviv-lutsk/>

Які прем'єри українські театри готують до закриття сезону. – Вікторія Кіхтенко

Керівник Молодого театру С. Мойсеев уперше ставить мюзикл у Львівській опері, Д. Петросян режисує читання нової п'єси Л. Лягушонкової «Королева з Гардаріке», О. Дмитрієва готує прем'єру з харківською дитячою студією Aza Nizi Maza, а «Дикий театр» збирає анонімні історії про сексуальний досвід для нової вистави «Делікатний режим». Представники майже сорока українських театрів розповіли, які прем'єри вони готують до кінця театрального сезону. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1312555-aki-premeri-ukrainski-teatri-gotuut-do-zakritta-sezonu/>

Хореографічне мистецтво

Творчі колективи та солістів запрошують до участі у фестивалі-конкурсі RIVNE DANCE FEST. – Іванна Готліб

У Рівному 6 червня відбудеться фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва RIVNE DANCE FEST. До участі запрошуються творчі колективи, солістів та ансамблі різних жанрів і напрямів хореографії. Організатори зазначають, що фестиваль об'єднає талановитих виконавців з різних міст та областей України. Докладніше:

<https://korets.rayon.in.ua/news/1073471-tvorci-kolektivi-ta-solistiv-zaprosuiut-do-ucasti-u-festivali-konkursi-rivne-dance-fest>

Музика

У Кропивницькому вперше виступить симфонічний оркестр зі Львова. – Галина Шевченко

25 травня у рамках ХХІХ Всеукраїнського фестивалю камерної та симфонічної музики «Травневі музичні зустрічі» у Кропивницькому вперше виступить Академічний симфонічний оркестр Львівської обласної філармонії. Прозвучать твори видатних композиторів – М. Скорика, Є. Станковича та Яна Сібеліуса. Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/1073358-u-kropivnickomu-vperse-vistupit-simfonicnii-orkestr-zi-lvova>

Візуальні мистецтва

Український дім фотографії оголосив міжнародний Open call, присвячений висвітленню війни. – Анастасія Большакова

Український дім фотографії та Французький інститут в Україні оголосили міжнародний Open Call – «War/Conflict Photography in the Time of the Global Changes» і запрошують авторів до участі у першому Форумі фотографії Impact Kyiv. Подія відбудеться 15–18 жовтня в Києві й буде присвячена ролі фотографії під час воєн і конфліктів у контексті глобальних змін. Форум Impact Kyiv зосереджується на тому, як змінюється візуальний нарратив війни. Йдеться про перехід від класичної фотожурналістики до міждисциплінарних практик, що працюють із дрон-знімками, супутниковими даними та вернакулярними архівами. У центрі дискусій організатори планують поставити питання видимості тривалих конфліктів, алгоритмічної цензури, знечутливлення аудиторії та ризиків інструменталізації чужої травми. Open Call відкрито для авторів з усього світу. Приймають фотопроекти, які досліджують локальні й глобальні конфлікти, а також соціально-політичні та історичні виміри війни. Дедлайн подачі – 30 травня. Переможці отримають можливість виставкової презентації у межах Форуму, публікацію в каталозі та на онлайн-платформах організаторів, а також гонорар у розмірі 300 євро. Конкурс має дві категорії: документальне висвітлення війни або конфлікту: серії та проекти без використання штучного інтелекту, фотомонтажів і колажів; концептуальний підхід, що допускає візуальні експерименти, роботу з архівами та монтажами, але також без застосування ШІ. До складу журі увійшли французький документальний фотограф Гійом Ербо, британська кураторка Імперського воєнного музею Гіларі Робертс, чилійсько-французький митець і куратор Серджіо Валензуела-Ескоbedo, українська кураторка К. Радченко та американська кураторка й директорка архіву Роберта і Корнелла Капа Синтія Янг. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/v-ukrajini-proyde-mizhnarodniy-forum-fotografiji-impact-kyiv-315045/>

У Києві відкриють мозаїку «Фонтан наповнення» за мотивами Сковороди. – Ксенія Білаш

22 травня відбудеться презентація проекту «Фонтан наповнення» – серії мозаїк за мотивами Сковороди, яку створив художник А. Дудченко для культурного простору Нінаус. Митець звернувся до текстів Сковороди, до образу фонтану і теми нерівної рівності, повноти й місткості, внутрішньої міри людини. Шість мозаїк згодом вирушать у подорож різними локаціями, пов'язаними з важливими для Сковороди місцями. Крім цього, 23 травня заплановано майстер-клас зі створення мозаїки від художнього об'єднання Monumentta (учасниці – Ю. Чикало, Ю. Георгієві й Т. Турлюн). Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/19/739382_kiievi_vidkriyut_mozayiku_fontan.html

У Львові відбудеться унікальна виставка про військових психологів. –

Христина Подоляк

В Центрі імені Митрополита Андрея Шептицького Українського католицького університету у Львові 22 травня відбудеться відкриття фотовиставки «Обличчя психологічної підтримки», що дозволяє за допомогою інтерактивних світлин та доповненої реальності глибше зрозуміти роль психологічної допомоги українським військовим. Інтерактивний проєкт створено Оперативним командуванням «Захід» ЗСУ за підтримки Офісу Військового омбудсмана. Фотовиставку «Обличчя психологічної підтримки» вже було представлено у Києві та Рівному, а Львів став третім українським містом, яке прийме цю експозицію. Докладніше:

https://zaxid.net/u_lvovi_vidbudetsya_unikalna_vistavka_pro_viyskovih_psihologiv_n1637378

«Одеса, Техас»: у Луцьку відкрили виставку про пам'ять, відчуття місця та досвід відстані. – Катерина Ношкалюк

У «LU Gallery» у Луцьку відкрито виставку «Одеса, Техас». Це груповий мистецький проєкт семи українських митців різних поколінь та культурних середовищ. Експозиція триватиме до 15 липня. Беруть участь В. Трубіна, Т. Черкасова, Ю. Пікуль, В. Будніков, А. Варга, С. Торбінов і Д. Микитенко. Кураторка проєкту – К. Борхес. Проєкт об'єднує різні художні практики, що по-своєму переосмислюють місце крізь відстань: просторову чи часову, емоційну чи історичну. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1073320-odesa-texas-u-lucku-vidkrili-vistavku-pro-pamiat-vidcuttia-miscia-ta-dosvid-vidstani>

У дніпровському театрі «Крік» презентували виставку художниці Марти Мельник. – Юлія Дон

В приміщенні дніпровського Театру одного актора «Крік» відбулося офіційне відкриття персональної виставки картин художниці М. Мельник під назвою «Світ Марти». Експозицію живопису присвячено красі, величі та світлу України. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/92438/u-dniprovskomu-teatri-krik-prezentuvaly-vystavku-hudozhnyczi-marty-melnyk/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Каннах показали фільм про окуповані українські території. – Катерина Сліпченко

На Каннському кінофестивалі Україну представлено у програмі «Спеціальні сеанси». 18 травня у її межах відбулася світова прем'єра стрічки Р. Кирпиченка «Весна», яка є копродукцією України, Литви та Франції. Події відбуваються у маленькому містечку на тимчасово окупованій території України. російські військові забороняють ховати страчених українських цивільних. Вони складають їх, щоб закопати у братській могилі, коли назбирається достатня кількість тіл. Головний герой, 35-річний священник Андрій, зберігає тіла вбитих та намагається їх гідно поховати, а головне –

зібрати та зберегти докази злочинів росіян. Він таємно ідентифікує загиблих. Проте чи довго Андрій зможе чинити опір? Докладніше:

<https://zaxid.net/film-vesna-roslislava-kirpichenka-pokazali-u-kannah-retse-nziya-n1637362>

Драма з Анастасією Пустовіт і призер Берлінале із Жульєт Бінош: «Миколайчук OPEN» оголосив фільми міжнародного повнометражного конкурсу. – Катерина Кадакова

П'ятий фестиваль глядацького кіно Миколайчук OPEN оприлюднив програму міжнародного повнометражного конкурсу. Цьогоріч за «Залізного Миколайчука» змагатимуться вісім стрічок з України, Великої Британії, Південної Кореї, Мексики, Китаю, Бразилії, Румунії та Кіпру. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/05/19/drama-z-anastasiieiu-pustovit-i-pryzer-berlinale-iz-zhuliet-binosh-mykolaychuk-open-oholosyv-filmy-mizhnarodnoho-povnometrazhnoho-konkursu/>

«Шлях до себе»: Суспільне підготувало документальний фільм до Дня вишиванки. – Оксана Заблоцька

До 20-річчя Дня вишиванки «Суспільне Чернівці» підготувало документальний фільм «День вишиванки. Шлях до себе». Проєкт розповідає про феномен Дня вишиванки, який із студентської ініціативи у Чернівцях виріс у свято, що нині відзначають у понад ста країнах світу. Автори зібрали історії співзасновників свята, майстрів, етнографів, колекціонерів, військових, переселенців та українців, які організують заходи до Дня вишиванки за кордоном. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1312830-suspilne-pidgotuvalo-dokumentalnij-film-do-dna-visivanki/>

Блог чи кохання: стартували знімання українського ромкому «Емілі в Emily»

Стрічка розповість історію амбітної блогерки, яка вирушає на курорт за новими підписниками та лайками, але несподівано знаходить справжнє кохання. Основною локацією стане Emily Resort, де відбудеться близько 90% знімального процесу. Режисером романтичної комедії виступив О. Єсаков, відомий глядачам за комедією «Песики» та серіалами «Прикордонники» і «Перші дні». Центральних персонажів у стрічці зіграють студенти університету імені Карпенка-Карого – О. Демідова і К. Яблучанський, для яких цей проєкт стане дебютом у кіно. Акторка зізналася, що свідомо не дивилася серіал «Emily in Paris», аби уникнути асоціацій та створити власний образ української Емілі. Прем'єру заплановано на 11 лютого 2027 року. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/ziomky-emili-v-emily/>

Deadline включило українську компанію Holywater Tech до списку Disruptors 2026. – Діана Горон

Українська технологічна компанія Holywater Tech увійшла до Deadline Disruptors 2026 – редакційної добірки від міжнародного медіа про індустрію розваг Deadline Hollywood. Матеріал опубліковано у спецвипуску, який

виходить паралельно з Каннським кінофестивалем. Серед героїв цього річного випуску – Себастьян Стен, актор, відомий ролями у фільмах «Громовержці» та «Інша людина»; Вуді Гаррельсон, американський актор і продюсер, відомий за стрічками «Справжній детектив», «Голодні ігри» і «Три білборди за межами Еббінга, Міссурі»; Девід Еллісон, засновник Skydance та керівник Paramount Skydance. Поруч із ними у випуску представлено й українську Holywater Tech разом з її співзасновниками Б. Несвітом та А. Кас'яновим. Спецвипуск зосереджено на компаніях та лідерах, які змінюють підходи до виробництва, фінансування, технологій і взаємодії з аудиторією. У цьому контексті українську компанію представлено як одну з тих, хто формує нову модель розвитку – на перетині інтелектуальної власності, технологій і дистрибуції. У матеріалі Deadline описує шлях Holywater Tech від заснування у 2020 році до створення екосистеми продуктів – My Drama (стрімінгова платформа вертикальних серіалів), My Passion (цифрова бібліотека книг) і My Muse (платформа ШІ-згенерованих серіалів). Видання зазначає, що компанія зосередилася на вертикальних відео ще тоді, коли цей формат не мав популярності. Deadline також відзначає підхід Holywater Tech до розвитку вертикальних серіалів і перехід формату з нішевого сегмента в категорію ринку зі значним комерційним потенціалом. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249874/2026-05-19-deadline-vklyuchylo-ukrainsku-kompaniyu-holywater-tech-do-spysku-disruptors-2026/>

Література. Книговидання

Завдяки VinBookFest вінницькі бібліотеки отримують понад 600 нових книжок

16–17 травня у Вінниці відбувся XIV книжковий фестиваль VinBookFest. Подія зібрала на Європейській площі близько 5 тисяч відвідувачів, майже 80 авторів і 27 українських видавництв. Цьогоріч захід проходив під гаслом «Історії, які єднають покоління» і був частиною Європейського вікенду у Вінниці. Упродовж двох днів на фестивалі відбулися презентації книжок, публічні розмови, панельні дискусії, зустрічі з авторами, дитячі події, інтерактивні локації та благодійні акції. Загалом у програмі було понад 50 подій. До фестивалю також долучилися мери міст-побратимів Вінниці – Карлсруе та Нансі. У межах благодійної акції «Подаруй книгу воїну» відвідувачі передали понад 100 сучасних українськомовних видань на суму близько 30 тисяч грн. Книжки отримують військові, які проходять лікування та реабілітацію у медичних закладах Вінниці; бібліотекарі формують для них мобільні бібліотеки. Окрім того, автори й видавництва передали до фондів Вінницької міської централізованої бібліотечної системи понад 600 книжок на загальну суму 280 тисяч грн. Докладніше:

<https://chytomo.com/zavdiaky-vinbookfest-vinnytski-biblioteky-otrymaut-ponad-600-novykh-knyzhok/>

Стали відомі 20 письменників-учасників BestsellerFest

7–9 серпня у Львові вдруге відбудеться літературний фестиваль BestsellerFest. У центрі цьогорічної програми – 20 українських книжок, що протягом року були помітними для читачів, критиків і книжкового ринку. Їхніх авторів обрала незалежна експертна рада. До програми фестивалю увійшли події за участі письменників А. Чеха, А. Дроня, І. Павлюка та ін. Заплановано публічні розмови, презентації нових книжок, автограф-сесії, зустрічі з книжковими блогерами, книжковий ярмарок за участі понад 50 видавництв, а також професійну програму для представників книжкової індустрії. Окрему частину фестивалю присвятять українському фентезі. У межах цього напряму відбудеться вечірка українського фентезі за участі авторів, які працюють у жанрі, а також виступ харківського гурту Rohata Zhaba. Заплановано й концерти просто неба. Хедлайнерами музичної програми стануть гурти «Рокаш», Yagody і Tember Blanche. Також у програмі – виступи діджеїв. BestsellerFest проведе збір для бригади «Азов» у межах кампанії АЗОВ.ONE «Східний Бар'єр». Ще одним напрямом фестивалю стане книжкова підтримка бібліотек України. Докладніше:

<https://chytomo.com/staly-vidomi-20-pysmennykiv-uchasnykiv-bestsellerfest/>

Книгу Катерини Єгорушкіної про емоційний спадок війни видадуть у Фінляндії. – Оксана Мамченкова

Нон-фікшн «І тоді наш будинок став кораблем» осмислює досвіди цивільних та військових українців. Для книги письменниця К. Єгорушкіна протягом трьох років збирала свідчення. В результаті в книзі переплетено есеї, щоденникові записи та художні репортажі. Над перекладом працює Ееро Балк, лауреат премії Drahomán Prize за 2024 рік. Видавництву WSOY, що випустить переклад, цьогоріч виповнюється 148 років. Входить до видавничого концерну Bonnier Group (Швеція, Німеччина, Велика Британія тощо). Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/19/739320_knigu_katerini_iegorushkinoyi.html

«Поезія іноді може сказати більше, ніж новини» – українські поетеси в Празі про війну і творчість. – Оксана Кривіцька

Поезія стала способом документувати війну, полон, втрати і досліджувати бездомність – про це говорили українські поетеси на міжнародному книжковому фестивалі «Світ книги» у Празі. Читали свої вірші та взяли участь у дискусії К. Калитко, Д. Гладун, Е. Євтушенко, М. Кіяновська, А. Грувер й О. Стомина. Збірки їхніх поезій виходять цього року в перекладі чеською у видавництві «Větrné mlýnu». Оpubліковано головні думки поетес про війну і поезію як спосіб говорити про травми та досвід втрати дому. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/poeziya-kultura-viyna-tvorchist/33760275.html>

Донеччина й Луганщина в голосах літератури. Конспект дискусії «Донбас у списках та метафорах: розмова про регіон, літературу та пам'ять». – Катерина Куслива

Наприкінці березня в Національному художньому музеї України відбулася конференція «Після Донбасу» – уже друга у своєму роді. Проєкт фокусується на дослідженні й репрезентації культури й мистецтва Луганської та Донецької областей. У межах ініціативи представники культурної сфери, діяльність яких пов'язана зі сходом України, говорили про дослідження, відновлення й збереження історії регіону та фіксацію її у творах мистецтва. Зокрема, в рамках конференції пройшла панельна дискусія «Донбас у списках та метафорах: розмова про регіон, літературу та пам'ять». У розмові брали участь дослідниця візуального мистецтва, письменниця, головна редакторка сайту «Суспільне Культура» К. Яковленко та письменник, воєнний документаліст, викладач М. Лаюк. На події спікери говорили про важливість передачі особистого досвіду в книжках, особливості висвітлення втрат і те, якими постають Донеччина й Луганщина в літературі. А надто у творах самих мовців – «Бахмут» (2023) та «Списки» (2025) Лаюка й «Донбас як метафора» (2026) Яковленко. Опубліковано конспект і ключові тези події. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/books/donechchyna-j-luganshhyna-v-golosah-literatury-konspekt-dyskusiyi-donbas-u-spyskah-ta-metaforah-rozмова-pro-region-literaturu-ta-pamyat/>

Перекладачі Ярина Груша й Алессандро Акіллі: «Ми на тій стадії, коли італійці самі розвінчують міфи про українців». – Оксана Мамченкова

29 травня в Києві вшосте назвуть лауреата премії Dragomán Prize – відзнаки для перекладачів і перекладачок з української на інші мови світу. У короткому списку номінантів є перекладачі на шведську (Нільс Хокансон), італійську (Ярина Груша й Алессандро Акіллі) та англійську (Ніна Мюррей). LB.ua вирішив поговорити з кожним і кожною, щоб дізнатися про шлях до вивчення української мови, обізнаність їхніх земляків з українською історією та культурою, а також про еволюцію, яку це знання пройшло за час повномасштабної війни росії проти України. Груша й Акіллі разом переклали поетичну збірку І. Шувалової «Кінечні пісні». Це не перший їхній спільний перекладацький досвід. Зокрема, завдяки співпраці італійською з'явилася антологія сучасної української поезії «Poeti d'Ucraina» (88 поезій), літературний гід Києвом, «Лісова пісня» Лесі Українки. Груша також переклала дві книги В. Амеліної, вбитої російською ракетою. Акіллі перекладав В. Барку, І. Нечуя-Левицького, В. Підмогильного та інших. Окрім перекладацтва, обоє активно популяризують українську культуру серед італійців, зокрема студентів, з якими працюють у межах різних курсів. В інтерв'ю вони розповідають про те, як змінилися знання італійців про українську культуру та які тексти українських авторів резонують в Італії найбільше. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/19/739284_perekladachi_yarina_grusha_y.html

83% українців уже мають вишиванку: скільки ще планують купити — дослідження OLX

До Дня вишиванки, який цього річ відзначають 21 травня, OLX дослідив, як українці купують вишиванки та скільки готові на них витратити. Згідно з опитуванням, 83% респондентів уже мають власну вишиту сорочку. Попри це, частина українців усе ж планує нові покупки: 33% опитаних хочуть придбати вишиванку до свята, ще 19% уже зробили це. На платформі зазначають, що загальний попит на вишиванки цього травня нижчий, ніж у травні 2025 року. Водночас упродовж 8–14 травня кількість відгуків на оголошення зросла на 60% порівняно з першим тижнем місяця. Більшість респондентів, 78%, зазначили, що купують вишиванки не лише до свята, а й упродовж року. Найчастіше вишиванки шукають для себе – так відповіли 77% учасників опитування. Половина респондентів купує вишиті сорочки для дітей, 26% – для партнерів, а 15% хочуть одягнути у вишиванки всю родину. Щодо бюджету, 66% опитаних готові витратити на вишиванку до 2 тисяч гривень. Ще 15% закладають до 3 тисяч гривень, а 12% – понад 4 тисячі. Майже половина користувачів також позитивно ставиться до купівлі вживаних вишиванок через унікальні орнаменти, регіональні особливості та історію речей. Найпопулярнішим місцем для купівлі стали маркетплейси – їх обрали 66% респондентів. Також українці купують вишиванки в офлайн-магазинах, на ярмарках, через Instagram і Facebook-магазини або замовляють у майстрів. Джерело:

<https://bit.ua/2026/05/83-ukrayintsiv-uzhe-mayut-vyshyvanku-skilky-shhe-planuyut-kupyty-doslidzhennya-olx/>

У росії суд заборонив книгу української письменниці та журналістки Анни Гін «Як ти там?». – Діана Горон

Кузьминський районний суд москви за позовом прокурора заборонив книгу української письменниці та журналістки А. Гін «Як ти там?». Наглядове відомство побачило там ознаки «екстремізму». Гін розповіла, що дізналася про це рішення російського суду 19 травня. «Мене просто почали вітати друзі, знайомі, підписники. Потім стали прилітати від них посилення на різні російськомовні видання. Я здивувалася, бо книжка „Як ти там” ніколи не продавалася у рф. Це взагалі неможливо. Не уявляю, як вони її знайшли», – поділилася журналістка. За її словами, ця книга існувала російською мовою, але друкувало її не видавництво, а вона сама – виключно для своїх читачів з інших країн, які не розуміють української. «І оскільки книжка російською була тільки в мене, я можу дати 100% гарантію, що жодна з них не поїхала від мене у рф чи в білорусь», – пояснила письменниця. Гін вважає, що російський прокурор звернув увагу на її книгу, адже та містить свідчення про початок повномасштабного вторгнення росії в Україну. «Думаю, найбільше у світі кремль та його посіпаки бояться правди. Тому шукають її та забороняють. Ніяк не можуть збагнути, що своїми „судами” та визнанням письменників акторів, співаків і політиків „злодіями” вони рекламують саме цю правду про їхній кривавий та брехливий режим», – розповіла журналістка. На запитання про те,

чи стикалася вона раніше з негативною реакцією з боку росії на свої матеріали, Гін сказала, що ще у 2014 році нібито фігурувала в «розстрільних списках» через статтю про зміну риторики на російських пропагандистських телеканалах після чергового перемир'я на Донбасі. «Але то були чутки, офіційне „визнання“ у мене вперше», – додала медійниця. Гін не виключає, що після визнання «екстремістською» книги «Як ти там?» росія може перейти й до інших кроків, націлених безпосередньо на неї. Водночас зауважує, що її це не лякає: зараз вона працює над продовженням свого щоденника війни. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249872/2026-05-19-u-rosii-sud-zaboronyv-knygu-ukrainskoi-pysmennytsi-ta-zhurnalistky-anny-gin-yak-ty-tam/>

«Я не знаю, хто такий Кіркоров»: автор пісні-переможниці «Євробачення-2026» спростував заяви співака з рф про внесок в успіх у конкурсі. – Артемій Медведок

У соціальних мережах виникли звинувачення та підозри щодо можливого зв'язку болгарської пісні з російською музичною індустрією. Інформація про ймовірну причетність Кіркорова частково впливає з інтерв'ю, даного російській пресі перед конкурсом. У ньому він не заявив про пряму участь у роботі, але згадав про «співпрацю з Болгарією цього року». Інтерв'ю викликало несхвалення в Україні, тому болгарська пісня не отримала жодного балу від журі та лише 4 бали від глядачів. Цей факт викликав критику з боку болгар, які не розуміли, чому їх не підтримують українці. Композитори пісні «Bangaranga» заперечили будь-яку причетність російського співака Кіркорова до створення конкурсного треку після появи заяв про нібито участь його команди у підготовці композиції. Один із авторів пісні, румунський музикант Крістіан Тарча, відомий як Монуар, заявив, що Кіркоров офіційно не працював над треком. За його словами, авторами композиції є лише четверо людей – він сам, Дара, Анна та грецький композитор Дімітріс Контопулос. Після інтерв'ю румунський музикант звернувся до Контопулоса, щоб уточнити ситуацію навколо чуток. За словами Тарчі, Кіркоров міг асоціювати себе з проектом через багаторічну співпрацю з Контопулосом у межах інших проектів «Євробачення», однак до «Bangaranga» він не долучався. Сам Контопулос у коментарі журналістам також спростував інформацію про участь російського артиста. Грецький композитор підтвердив, що працював із Кіркоровим багато років тому та підтримує з ним дружні стосунки, однак наголосив, що цього разу йшлося про «інший проект». Він також припустив, що слова Кіркорова про участь його команди могли бути наслідком непорозуміння або пов'язані з їхньою давньою співпрацею. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-ya-ne-znayu-khto-takiy-kirkorov-avtor-pisni-peremozhnitsi-evrobachennya-2026-sprostuvav-zayavi-spivaka-z-rf-pro-vnesok-v-uspikh-u-konkursi>

Переможний номер Болгарії на «Євробаченні-2026»: як українці працювали над постановою. – Влада Колодій

Болгарія перемогла на пісенному конкурсі «Євробачення-2026» – співачка Дара здобула найбільшу кількість балів із піснею «Bangaranga». До

створення постановки були залучені українці, які реалізовували ідеї, запропоновані режисерами, зокрема декорації та візуальні відтворення. За словами креативного консультанта, українця Ніколаса Чобана, який також працював над номером для українського гурту Tvorchi у 2023 році, робота над постановкою Dara була «синергією міжнародної команди, де кожен підсилював один одного заради сильного фінального результату на сцені». «Я долучався до обговорення ключових елементів перформансу – від ескізів і презентацій до хореографічних репетицій, роботи з основною декорацією та сценічних прогонів», – розповів він. Ніколас зазначив, що ключовим елементом перформансу стала експериментальна декорація, яка за планом режисерів, мала обертатися разом з відеокамерою, тоді як артистка, балет та реквізит залишалися статичними. «Нашим завданням було максимально точно передати цю ідею технічній команді, яка реалізовувала декорацію у Відні. Для цього я долучив художника-постановника Ореста Томашевського, одного з найсильніших фахівців в Україні», – підкреслив креативний радник. Український художник-постановник візуалізував режисерське рішення та разом із Чобаном підготував детальну технічну інструкцію, яка стала основою для реалізації декорації на сцені. Також до роботи приєднався дизайнер з України Олександр Сербін задля створення відеоконтенту для LED-екранів. За словами Ніколаса, вони вже працювали разом над виступами Кіпру (2024) та Греції (2022) на «Євробаченні». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1313002-peremoznij-nomer-bolgarii-na-evrobacenni-2026-ak-ukrainci-dopomogli-z-postanovkou/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm